

Zpravodaj SCHPMT 1/2012

SVAZ CHOVATELŮ A PŘÍZNIVCŮ
TM
MORAVSKÉHO
TEPLOKREVNÍKA

Moravský teplokrevník mnohostranný, rodinný kůň pro všechny generace

Co se dělo:

LEDEN

26.1.2012 v Kojetíně se uskutečnila **RPK MT**, zaměřená na sestavení přípařovacího plánu.

26.1.2012 se v Ivanovicích uskutečnilo předsednictvo **SCHKMS**, kterého se za svaz zúčastnil L. Karásek.

ÚNOR

20.2.2012 se v Kroměříži sešla **MK SCHPMT**. Na jejím programu bylo hodnocení medializace za loňský rok a připravující medializaci pro rok letošní.

BŘEZEN

5.3.2012 se v Kojetíně sešla **MK SCHPMT** se zástupkyní **RPK MT** nad kontrolou **PK MT – on line**.

15.3.2012 **VV SCHPMT a RPK MT** se sešel v letošním roce poprvé v Kojetíně. Hlavním bodem programu byl přehled činnosti pro rok 2012.

DUBEN

1.4.2012 Do „**Dne otevřených dveří u chovatelů moravského teplokrevníka – I. ročník**“, se zapojili malý i větší chovatelé MT.

15.4.2012 letošní první „**Chovatelská beseda SCHPMT**“ se uskutečnila v Těšánkách v areálu „**Grunt Galatík Těšánky**“.

30.4.2012 **Pálení čarodějnic**.

KVĚTEN

3.5.2012 **VV SCHPMT** se sešel v Kojetíně, připravoval **VH SCHPMT**.

10.-13.5.2012 proběhla v **Maďarsku výstava FIF**, které se za **ČR** účastnila rodina Stoličkova.

18. – 20.5. 2012 „**Mezinárodní výstava moravského teplokrevníka a Furiosa**“ v Těšánkách v rámci **CFA**.

2. **výstava projektu „Integrácia chovateľov tradičných plemien koní Moravy a Slovenska“**, která se tentokrát uskutečnila v České republice v Těšánkách na Kroměřížsku.

Výstava úspěšně propojila chovatelské zájmy, tj. posouzení exteriéru, mechaniky pohybu, a zájmy využití koní při ukázkách mnohostrannosti koní a sportovních soutěží. Pro majitele koní byla tato akce místem setkání.

V sobotní chovatelské části zaměřené na posouzení exteriéru a mechaniky pohybu čekalo na hodnocení **46 koní v 7 kategoriích**. U posouzení exteriéru a mechaniky pohybu při výstavách si je potřebné uvědomit, že se jedná o hodnocení koně v danou chvíli na daném místě, dle předvedení. Komise pouze hodnotí to, co v daný okamžik vidí, a jak je kuň předveden. Nejde o odhad možného potenciálu koně, který je v daném

okamžiku nepředveden. Jak důležité předvedení koně je, o tom se mohli přesvědčit diváci i předvádějící na této výstavě. Do budoucna si můžeme přát, aby dobře předvedených koní bylo více a více, zatím je jich jako šafránu.

Komise působila ve složení **Doc. Ing. I. Jiskrová, Ph.D., Ing. F. Gracz, L. Karásek.**

Nejprve se v těšánském kolbišti představili 3 roční hřebecí (2 po Przedswit VI MT a 1 po Scyris). Vítěznou

pentlí byl ověnčen **Przedswit VI MT - 4/ Svatopluk G** (z 58/437 Svita), chovatele a majitele Ing. P. Galatika. Ve dvouletých hříbátech byli hodnoceni 4 koně. Byla to jedna z nejhezčích kolekcí toho dne, kdy klisničky dosahovaly dobrých vývojových parametrů. Nejlépe byla hodnocena klisnička ze zušlechťující plemnitby **Regulus MT -1/ Renesmé** (z 70/830 Fantazie), chovatelky a majitelky Bc. B. Souškové, ohodnocena 4,16 body. V kategorii klisny 3-4leté se sešlo 8 klisen, 7 klisen stejnosměrné plemnitby a 1 klisna ze zušlechťující plemnitby. Svou souladností, dobrou horní linií, modernějším typem nejvíce komisi zaujala **Furioso XXIII- 16 SK/ Aleska**, po již nežijícím plemeníku Furioso II MT z 3737 Primuly. V

rodokmenu Alesky najdeme jak zástupce kmene Furioso, Przedswit, Nonius, linie Catalin a i A1/1 Časpala z matčiny strany tak z otcovy a navíc i kmen Star of Hannover. Chovatelem i majitelem této klisny je Hřebčín Tasov, a.s. 3 klisny se sešly v kategorii klisny 5- 9leté. Vítězství si odvezla klisna, jenž žluté kokardy sbírá od svých 3 let - **81/5 Sabeína** po Furioso II MT z 57/466 Sába, a tak již tento den byl podruhé úspěšně ohodnocen potomek Furiosa II MT a v tomto případě 7,95 b. Nejvíce klisen se sešlo v kategorii starší klisny. Hřebčín Tasov a.s., si pohár odvážel za **Happy /Przedswit XVII- 1/** po Przedswit XVII - Mot. z 141 North Star IX- 21.

Pak následovaly 2 kategorie hřebců. Nejprve do kolbiště přišli zkušební matadoři - plemenní hřebci kmenů Przedswit a Furioso. Divákům se předvedlo 5 plemeníků, kteří působí v ČR či na SK. Nejstarším hřebcem byl Przedswit V MT nar. 1993, zatímco nejmladšími hřebci v této kategorii byl český Furioso IX MT a slovenský Przedswit XXXIII/Chocolate. Vítězství tentokrát putovalo na Slovensko pro majitelku a chovatelku hřebce **Przedswit XXXIII/Chocolate** Mgr. D. Heldovou. Tento hřebec je po Przedswit XV - 6, z Časpal I - 23, narozený v roce 2007 a v loňském roce úspěšně složil výkonnostní zkoušky hřebců pro plemeno Furioso. Mladí hřebci byli nejpočetnější skupinou na výstavě, sešlo se jich 7. Komisi nejvíce zaujal potomek Gidrana I MT a to **Gidran Tim G** (z 58/343 Bobina), chovatele M. Nováka, Čelechovice na Hané, majitele Ing. P. Galatika. Hřebec byl ohodnocen 7,8 body a komisi nejvíce zaujal mechanikou pohybu v klusu.

Na řadu přišli vítězové svých kategorií a určovali se šampioni - šampionka klisen, šampion hřebců a celkový šampion. **Šampionem hřebců** se stal slovenský **Przedswit XXXIII/Chocolate** v majetku Mgr. D. Heldové. **Šampionkou klisen** se stala **Furioso XXIII- 16 SK/ Aleska** v majetku Hřebčína Tasov, a.s. Svým moderním typem o **celkovém vítězství komisi přesvědčila Furioso XXIII- 16 SK/ Aleska**, chovu i majetku Hřebčína Tasov, a.s. a tak se stala celkovou šampionkou výstavy. Dopoledne pro diváky byly připraveny ukázky mnohostrannosti MT a Furiosa, k vidění byla hiporehabilitace, pneu čtverylka, drezurní ukázka, ukázka výcviku policejního koně, sedlový tandem. **V neděli** čekalo na zástupce MT a Furiosa sportovní dění. Pro závodivé byly připraveny disciplíny drezura a skoky a celkem se uskutečnilo 6 soutěží. Pro drezuristy byly připraveny drezura Z1, DU, DJ a pro skokany křížkový parkur, parkur ZM a parkur Z. V Z1 se sešli 4 potomci po Gidran I MT. Nejúspěšnější byl Gidran Tim G s Ing. P. Galatikem, který úlohu zajel do 5,94 %. V drezuře DU byl první Przedswit XXXIII/Chocolate s J. Januschkeovou. Drezuru DJ vyhrála I. Galatíková s plemenným hřebcem Przedswit IX MT/Pado. Křížkový parkur šli všichni čtyři účastníci čistě, nejrychlejší byl Ing. P. Galatik na Adře. V ZM překonal parkur čistě a nejrychleji M. Tylšar se Sedrikem. Závěrečnou soutěž parkur Z vyhrála K. Trnková s Vigosseem. V závěru odpoledne byli divákům předvedeni šampioni výstavy.

23.5.2012 schůzka **UCHS** ve Velkých Němčicích k KMK v dalších letech. Za MT se zúčastnil L. Karásek.

27.5.2012 se v Kojetíně uskutečnila **VH SCHPMT**, kde byli členové seznámeni s aktivitami v loňském roce a ti neaktivnější členové ocenění. Proběhl doplňující volba do VV SCHPMT a RPK MT.

ČERVEN

V červnovém časopise **Jezdecktví** vyšli články propagující a podporující MT a SCHPMT.

9.6. 2012 „**Zemědělská výstava Kroměříž**“, kde byli koně MT prezentováni ve věkově různorodé kolekci. Výstavy se zúčastnili **Ing. J. Burešová (57/694 Petty), G3 s.r.o. (57/590 Adra), Bc. B. Soušková (81/122 Regulus MT - 1/Renesmé, 58/520 Forta), P. Remešová (81/27 Sisi), Ing. P. Galatík (Furioso IX MT/1601 Furioso Rinaldo III G, Catalin I MT-4/Sofie G), F.Konečný (81/15 Korina, 70/480 Jessy).**

Zpracování podkladů pro **grant pro odhad plemenné hodnoty** ve spolupráci s MENDELEU Brno a VUHZ Uhřetěves .

ČERVENEC

30.6. – 1.7. 2012 Tradiční „ **Výstava koní chovatelů Moravy a Slezska**“ v ZH

Tlumačov , s.p.. .

Tato populární akce pro všechny příznivce koní z odborné i nejširší veřejnosti je díky své pestré programové nabídce zařazena i do akcí **Festivalu koní Zlínského kraje 2012**. Což byla další možnost pro milovníky koní zaplnit svou soutěžní kartu dalším razítkem a zúčastnit se soutěže o zajímavé ceny.

Pořadatelé letošní ročník výstavy pojali rodinně, tedy **zaměřili se na rodiny** (tj. na potomstvo po matce) v plemenech chovaných na území Moravy a Slezska.

V sobotu po zahájení výstavy v 10 hod. proběhlo hodnocení jednotlivých plemen a kolekcí koní. Představeni byli zástupci plemenných knih ČT, MT, KK, shagya arab, ČMB, SN, český sportovní pony, hafling a shetland pony. Pořadatelům se podařilo zajistit 6 teplokrevných rodin a 3 chladnokrevné rodiny.

Moravského teplokrevníka nereprezentovala rodina, ale kolekce **6 moravských teplokrevníků**. V kolbišti byli k vidění hřebec **Furioso R – 4, klisny Salome, Sharon, Petty, Sába, Sabeéna**. Vítězkou této kolekce se stala **Sabeéna** v majetku V. Stoličkové.

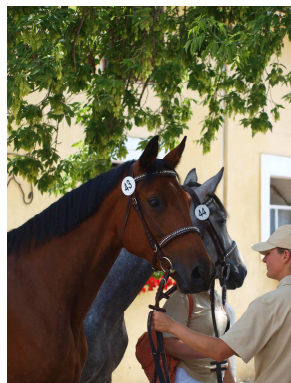

Neděle byla zahájena také v 10 hod. a již tradičně se prolínaly **chovatelské ukázky**, kdy proběhlo dekorování nejlepších koní a další **programové ukázky** vystavených plemen koní – různé typy zápřeží, jezdecká čtverylka CT a MT hřebců, kůň matematik, ukázka práce na dlouhých otěžích, ovladatelnost v tahu a také tradiční voltizní vystoupení. Program doprovázela tradiční dechová hudba, která neodmyslitelně patří k této tlumačovské akci. **Šampionem výstavy** odborná komise zvolila plemenného anglického plnokrevníka **6062 Scyris** v majetku Charvát Group s.r.o..

Který **kůň nejvíce okouzлил diváky** v divácké soutěži, kterou pořádala společnost HYJÉ? Tentokrát to byla klisna plemene shagya – arab, **Kemír Metrisz**, která je v majetku P. Škrabalové.

SRPEN

2.8.2012 **VV SCHPMT a RPK MT** se sešla v Kojetíně. Na programu jednání byla činnost SCHPMT, příprava výstavy MT a ZZUV.

Srpen – zpracování podkladů pro knihu vydanou v projektu CFA o Furiosovi a moravském teplokrevníku.

16.8.2012 v Kojetíně se sešel **VV SCHPMT a RPK MT**. Připravovala se výstava MT a ZZUV.

18.8.2012 „Přehlídka 3letých klisen v Tumačově“. Za SCHPMT se zúčastnila K.Stoličková s klisnou po Sahib I MT Sahib I MT / Sambery.

25.8.2012 „Dožínky Zlínského kraje“, kde svaz zabezpečoval koňský průvod jak kočárový i sedlový. Koně pod sedlem zabezpečily **B.Soušková, V.Stoličková, Ing. J. Burešová, P. Remešová, I.Sedláčková**. Kočáry zabezpečily ze svazu **p. Konečný, p. Gardavský**.

SCHPMT se zapojil do ankety „**Nejkrásnější kuň ČR 2012**“, MT reprezentovala mnohostranně využitelná klisna Petty Ing. J. Burešové, která získala 109 hlasů.

ZÁŘÍ

1.-2.9.2012 „**Koň Trenčín 2012**“ pět moravských teplokrevníků v majetku **Bc. B. Souškové (81/122 Regulus MT - 1/Renemé, 70/830 Fantazie)**, **V.Stoličkové (57/466 Sába a 81/5 Sabeéna)** a **J. Kleinové (54/ 865 Larisa Teč)** se prezentovalo na této výstavě.

6.9.- 9.9.2012 „**Koně v akci 2012 Pardubice**“ . 14. ročníku s podtitulem „**Něžná jízda**“ aneb „**Ženy na koni**“, se zúčastnily i koně MT. 4x denně „na place“ areálu Pardubického závodiště bylo slyšet o moravském teplokrevníku. Mnohostranné předvedení MT početnému diváckému obecenstvu předvedli hřebci **Garnet s M. Urbanovou, Magic s K. Janečkovou, Petty s J. Svárovskou a Sába a Sabeéna s K. Stoličkovou**.

Chovatelské zpravodajství

Několik letošní hříbata našich členů

Gidran III MT/ Amélie

Furiosos III MT/ Sebastian

klisna po Furioso IX MT

Sportovní zpravodajství - tentokrát z historie

Nezapomenutelní koně našich jezdců

Na úvod bych chtěla říct, že mi už dlouho vězí v hlavě myšlenka, udělat sérii rozhovorů s našimi vrcholovými jezdci, kteří jezdili na koních, kterým by se mohlo říkat moravský teplokrevník. V roce 1967 jsem se stala členkou JO Baník Ostrava a jezdila jsem tam do roku 1973. Baníkovské koně jsem milovala a obdivovala jsem jejich sportovní úspěchy a nemohla jsem tedy chybět na žádných závodech, Velkou cenou Ostravy počínaje a MČSR konče. Problém ovšem byl v tom, že jsem si ne zcela přesně pamatovala původy koní a tak jsem začala pátrat a zpovídat naše jezdce, což ale nepřineslo kýžený výsledek, protože už to bylo dávno a důležité bylo, že „to skákalo“ a nějaký původ byl nepodstatný. Protože jsem ale našla na webu SCHČT klisnu Chemu, jaké štěstí, že stará Chema měla pravnučku stejného jména, kontaktovala jsem její jezdkyňu Evu Wolnou, aby mi o ní něco pověděla. Eva mě pozvala na kafe k sobě domů a jaké bylo mé překvapení, když přede mě položila velkou krabici a v ní byla kupa starých programů ze závodů a světa div se, ony tam všechny ty původy byly. Před očima mi defilovala plejáda koní, které jsem většinou znala. Bylo to pro mě jako kdybych našla poklad. To mě utvrdilo v tom, že ty rozhovory udělám a myslím, že by bylo škoda se o to s chovateli moravského teplokrevníka nepodělit. Takže :

Eva Wolná , její Chema a i ti druzí

„Evi, kdo byl tvůj životní kůň?“

„Jednoznačně Chema.“

„A jak jste vlastně k Chemě přišli?“

„ Chema byla zakoupená Státním statkem Hlučín původně jako tažný kůň. Protože ale byla krásná a černá, tak se vedoucí statku rozhodl na ní jezdit. To ježdění vypadalo tak, že ji nasedlal, sedl na ni, někam odevčalal a cvalem se vrátil i nazpět. Když se potom na Chemu hodilo sedlo, tak neudělala jediný krok v kroku, tak byla poblázněná. Ve voze jí to nevadilo, to věděla, že se nikam utíkat nebude a šla klidně v kroku. Chlapi na statku se s ní pokoušeli i skákat, ale k ničemu to nevedlo. Jakmile ji namířili na nějakou

překážku, tak Chema vyvrátila hlavu, rozběhla se a už zdaleka se překážce vyhnula

„A tak jsi na ní začala jezdit ty a proč?“

„Protože byla krásná a černá a tak jsem si o ni řekla. Trvalo to dost dlouho, než se uklidnila, začala mi věřit a potom začala i skákat a když už skákala, tak to byla velice charakterní kobyla, nevyhnula, nezůstala stát a byla velice pozorná, téměř nedělala chyby. Bohužel už nikdy se nenaučila skákat hřbetem a krkem. Měla ale dost síly a dynamiky, takže to zvládala i bez toho stylu. Ono se to časem trochu poddalo, ale nikdy to nebylo úplně to pravé.

„Jaký byl váš největší úspěch?“

„Bylo to vítězství na mistrovství republiky žen v roce 1967 a druhé místo v roce 1968.“

„Je to pravda, že když byla Chema v roce 68 druhá, tak byla už 6 měsíců březí?“

„ Ano, je to pravda, potom se narodil Syčák.“

„Jaké závody jsi s ní ještě absolvovala?“

„Velkou cenu Ostravy, Cenu ČS filmu, Cenu Radegastu, Slezský pohár, Bezručův pohár a další.

„Tak se matně pamatuji, že Chema nebyla moc velká?“

„**To máš pravdu, tak asi 156 v kohoutku.**“

„Jaké výkonnosti vlastně Chema dosáhla. Na mistrovství se jezdí „ST“, jela jsi na ní i nějaké „T“?“

„**Ne, trenér (Miroslav Balcar) říkal, že „ST“ je její strop, takže jsem to ani nezkusila i když jsem chtěla.**“

„Měla jsi potom ještě nějakého dalšího oblíbeného koně?“

„**Gradinu, která na statek přišla jako úplný blázen.**

Běhala dostihy a jednou při nakládání na vagon (tehdy se koně často přepravovali vlakem) seskočila z rampy a dostala se mezi dva proti sobě jedoucí vlaky. Od té doby, když slyšela i z dálky vlak, tak se nekontrolovatelně dala na útěk a i s Mirkem byla schopna utéct z Hlučína až do Kozmic i když on vážil 90 kilo. Pamatuji si, že jsem s ní musela chodit v Hlučíně hodiny po nádraží, aby si zvykla na rachot a přestala se bát.

„Já si na Gradinu moc dobře pamatuji. Byla opravdu moc krásná, elegantní ryzka s odznaky. Pamatuji si i původ. Byla

po plnokrevném Div, z matky po Star of Hannover. Vím, že skákala „T“ parkury. Jezdil na ní Vašek Procházka.

„Když v Hlučíně skončily koně, tak jsi potom přešla pod Baník Ostrava. Koho jsi jezdila tam?“

„**Plnokrevnou Sirtu (Blyškač – Silenka). Ona nejdřív vůbec neuměla skákat, neuměla poskládat nohy a ani vlastně skákat nechtěla. Pak se to najednou nějak zlomilo a byla úplně úžasná, skákala 150. Bohužel na jízdárně propukla leptospiróza a Sirta i Gradina uhynuly. Ony jediné, ostatní koně přežili. Pak jsem dostala Jordána, po Gen hrotovický, z matky Ley, po Przedswit II.**

„Toho si taky pamatuji, to byl ale hrozný bubík.“

„**Však jsem ho taky nechtěla. Jordána jsem ale nakonec měla ráda, protože byl moc hodný. Nechal se sice dost tlačit, ale skákat uměl. Nesnášel ale vodu. Strašně dlouho trvalo, než se ji naučil skákat. Když už to uměl a měla jsem ho nachystaného na mistrovství, tak jsem si 14 dní před tím nešťastně zlomila nohu a bylo po nadějích. ,,**

Několik poznámek na závě: Chema pocházela ze zemského chovu a byla čistá furioska. Její otec byl Furioso Žalud a náležel k linii Furioso XIII – radovecký. Matka Chemy byla Miluša 1/52 po Furioso Kaman ze zemské klisny. Chema byla i úspěšná matka. Její syn Bukanýr, po Kordon I, dosáhl skokové výkonnosti stupně „T“. Další syn Syčák, po North Star IV (Rytmus) skákal naprosto s přehledem parkury stupně „ST“, nad

překážkami létal jako vlaštovka, ale když začal skákat „T“, tak to psychicky nezvládl. Myslím, že ta příprava do tak vysokých soutěží pro něho byla příliš rychlá. Jezdil potom drezuru. Do chovu Chema zařadila tři dcery. Rodina Chemy existuje do dnešních dnů a je skokově výkonná až do stupně „T“, bohužel pro chov MT je tato krev již prakticky ztracena. Kdo by se chtěl na rodinu Chemy podívat na webu, tak ji najde buď přes pravnučky Chemu, nebo Chelan. O Jordánovi jsem sice původně nechtěla psát, když byl po tom Genovi hrotovickém, ale jaké bylo moje překvapení, když jsem se podívala na web SCHČT, kde je veden jako příslušník

plemene moravský teplokrevník. Tak tedy nevím, ale aspoň maminku má po Przedswit II. Kdysi jsem po Genovi hrotovickém jezdila kobyly, z matky po Przedswit ludslavický, taky to byla hrozná bubina, ale taky docela slušně skákala. Vyhrála jsem na ní nějakou mohutnost, ne nijak zázračně, skončily jsme na 145.

S klukama potom skákala „S“ parkury. Překvapila mě Evina poznámka o tom, jak do tuzemského sportu chodili z hřebčínů většinou koně nějak handicapované, ale je to naprostá pravda. Sama si pamatuji na albertoveckou Bečvu nebo Dovera, výkonné koně, bohužel na jedno oko slepé. Kolik kvalitních koní skončilo v zahraničí. Kůň byl, bohužel, v té době příliš cenný zdroj devíz a tak musel domácí sport ustoupit.

Evu Wolnou zpovídala a za rozhovor děkuje Marie Urbanová

Z historických archívů- tentokrát od V. Fuxové

Desatero pro chovatele koní:

1. Vytkni si v chovu koní pevný cíl a snaž se jej docílit čistokrevnou plemenitbou.
2. Nejvhodnějším typem hospodářského koně jest silný, vytrvalý a chodivý kůň.
3. Ku plemenitbě používej zdravé a dospělé kusy čistého chovu. Kříženci tě zklamou.
4. Připouštěj křisnu hřebcem téhož plemene a vynikajícího ve tvarech a vlastnostech jež se křisně nedostává.
5. Popřej hříběti co nejvíce pohybu ve výběhu i slibnou křisničku na plemeno odchovej na pastvině.
6. Dávej hříběti nejvíce ovsa, kdy nejvíce roste. Ošetřuj mu kopyta.
7. Zapřahej hříbě až dospěje. Zacházej s ním vždy mírně, špatným zacházením koně pokazíš.
8. Krm, napájej a ošetřuj koně tak, aby vypadali dobře i v těžké práci.
9. Stáj pro koně zříd tak, aby v ní měli dostatek místa, čistého vzduchu a světla.
10. Dávej přednost koním z vlastního chovu a domácím koním známého čistokrevného původu před koni cizími.

Zpravodaj SCHPMT 1/2012, koňanský občasník. Vydává SCHPMT, Chropynská 1902, 767 01 Kroměříž,

korrespondenční adresa: Wolkerova 178, 683 23 Ivanovice na Hané, www.moravskyteplokrevnik.cz,

schpmt@seznam.cz, moravskyteplokrevnik@seznam.cz

Redakce: Ing. J. Fatěnová. Texty: Ing. J. Fatěnová (s.1,2,3,4,5,8), M. Urbanová (s.6,7) Foto: JaF (str.1, 2, 4), V.Fuxová (s. 2, 8), archiv SCHPMT (s. 1), G. Majičková (5), V. Sůvová (s. 5), E. Wolná (6,7)

Tisk: SCHPMT 2012.